

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1Tos/84/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4314010085
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislav Libant
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4314010085.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Stanislava Libanta a sudcov JUDr. Štefana Hrvolu a JUDr. Petra Kaňu v trestnej veci odsúdeného E. M., o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 12.05.2014, sp. zn. 3Nt/10/2014, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 25. septembra 2014, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku, sťažnosť odsúdeného E. M., narodeného XX.XX.XXXX,

z a m i e t a,

pretože nie je dôvodná.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Okresný súd Levice (ďalej tiež „súd I. stupňa“) podľa § 399 odsek 2 Trestného poriadku zamietol návrh odsúdeného E. M. na povolenie obnovy konania v trestnej veci vedenej uvedeným súdom pod sp. zn. 4T/170/2009.

Súd I. stupňa rozhodnutie poukazujúc na závery vyplývajúce z dokazovania vykonanom na verejnom zasadnutí, na ktorom vykonal výsluch odsúdeného a oboznámil v konaní zabezpečené listinné dôkazy, vrátane relevantných spisov ohľadne jeho skorších, pričom zistil, že v posudzovanej trestnej veci bol odsúdený právoplatne uznaný za vinného rozsudkom dotknutého súdu z 12.08.2009, sp. zn. 4T/170/2009, za zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 odsek 1 Trestného zákona, zločin ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1, § 155 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona a prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona, za čo mu bol (aj pri aplikácii § 41 odsek 2 Trestného zákona) uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 9 (deviatich) rokov so zaradením na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Rozsudkom dotknutého súdu z 27.04.2009, sp. zn. 3T/51/2009 (ktorý bol vyššie citovaným rozsudkom v dôsledku ukladania súhrnného trestu v zmysle § 42 odsek 2 Trestného zákona vo výroku o treste zrušený) bol právoplatne uznaný za vinného za pokračovací zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ trestného zákona, prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona a prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno a/ Trestného zákona. V ďalšom súd I. stupňa poukázal aj na ďalšie dve jeho odsúdenia, pri ktorých došlo k upusteniu od uloženia súhrnného trestu práve s ohľadom na trest mu uložený v posudzovanej trestnej veci vo výmere 9 (deviatich) rokov - a to rozsudkom identického súdu z 18.02.2010, sp. zn. 4T/82/2006, pre trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 215 odsek 1 písmeno a/, odsek 2 písmeno d/ Trestného zákona (účinného do 31.12.2005) a rozsudkom Okresného

súdu Považská Bystrica z 22.06.2010, sp. zn. 2T/74/2010, pre prečin sprenevery podľa § 213 odsek 2 Trestného zákona a prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 2, odsek 3 písmeno b/ Trestného zákona. Konštatujúc, že trest odňatia slobody odsúdenému uložený v posudzovanej trestnej veci vo výmere 9 (deviatich) rokov je trestom v súhrne zohľadňujúcim v súbehu spáchané 4 (štyri) zločiny a 5 (päť) prečinov, dospel súd I. stupňa k záveru, že takto uložený trest je primeraným trestom uloženým odsúdenému aj v súčasnosti, hoci pri ukladaní trestu bola použitá tzv. asperačná zásada a medzičasom nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky bola časť uvedenej zásady, vyjadrenej v § 41 odsek 2 Trestného zákona, vyslovená za protiústavnú.

Proti tomuto uzneseniu podal ihneď po jeho vyhlásení, tj. v zákonnej lehote, sťažnosť odsúdený, ktorú následne odôvodnil jednak vlastnými písomnými podaniami datovanými dňami 18.05., 25.05. a 27.07.2014, ako aj písomným podaním jeho obhajcu z 26.07.2014. Odsúdený v sťažnosti namietal, že súd I. stupňa nerešpektoval nález ústavného súdu z 28. novembra 2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011 (účinný 21. decembra 2012), ktorým vyslovil za rozpornú s Ústavou Slovenskej republiky časť tzv. asperačnej zásady zákonne vyjadrenej v § 41 odsek 2 Trestného zákona a taktiež stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 26. novembra 2013, Tpj 44/2013. Žiadal preto napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu, pričom súčasne žiadal, aby vec bola pridelená inému okresnému súdu, ako ktorý o jeho návrhu rozhodoval, a to z dôvodu zaujatosti.

Obhajca v odôvodnení sťažnosti s poukazom na citovaný nález ústavného súdu, zákonné ustanovenia § 393 odsek 1, § 394 odsek 1, § 395, § 396 odsek 1, odsek 3, § 399 odsek 2 Trestného poriadku, § 34 Trestného zákona, § 41b odsek 1 zákona č. 38/1993 Z.z. o organizácii ústavného súdu a článku 125 odsek 1 písmeno a/ a 125 odsek 3 Ústavy Slovenskej republiky, vyslovil nesúhlas so závermi odôvodnenia napadnutého uznesenia, v zmysle ktorých je trest odsúdenému uložený v posudzovanej trestnej veci primeraný. Tento nezohľadňuje zásadu humanity a princíp úmernosti represie, pričom odsúdenému uložený trest je príliš prísny, nepôsobiaci výchovne, ale demoralizujúco. Jeho prísnosť nezohľadňuje hľadisko individuálnej prevencie, ale len potrebu odstrániť verejnosť uložením prehnane prísneho trestu, čím je zintenzívnením represie potlačený moment prevencie. Je taktiež v rozpore so základnými zásadami ukladania trestov. Navrhol preto, aby nadriadený súd podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku vrátil vec súdu I. stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, prípadne sám rozhodol podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku. Súčasne v prípade, že nadriadený súd sám vo veci rozhodne, navrhol podľa § 398 odsek 3 Trestného poriadku odsúdenému výkon dotknutého trestu prerušiť.

Krajský súd v Nitre na podklade riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou podľa § 192 ods. 1 písmeno a/, b/ Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia i konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná.

Ústavný súd nálezom z 28. novembra 2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011, účinným 21. decembra 2012, vyslovil, že v § 41 odsek 2 Trestného zákona slová v texte za bodkočiarkou „súd uloží páchatelovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“ nie sú v súlade s čl. 1 odsek 1 ústavy.

Podľa § 41b odsek 1 zákona č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o organizácii ústavného súdu“) ak súd v trestnom konaní vydal na základe právneho predpisu, ktorý neskôr stratil účinnosť v zmysle čl. 125 Ústavy, rozsudok, ktorý nadobudol právoplatnosť, ale nebol vykonaný, strata účinnosti takého právneho predpisu, jeho časti alebo niektorého ustanovenia je dôvodom obnovy konania podľa Trestného poriadku.

Podľa § 394 odsek 1 Trestného poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo (okrem iného aj) právoplatným rozsudkom, sa povolí ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť

iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Z relevantného spisového materiálu vyplýva, že odsúdenému bol v pôvodnom konaní v posudzovanej trestnej veci rozsudkom Okresného súdu Levice, schvaľujúcim uzavretú dohodu o vine a treste, uložený trest odňatia slobody vo výmere 9 (deviatich) rokov (okrem iného) pri aplikácii § 41 odsek 2 Trestného zákona, tj. pri aplikácii tzv. asperačnej zásady, teda podmienka obnovy konania uvedená v § 41b odsek 1 zákona o organizácii ústavného súdu bola splnená.

Súd I. stupňa však dospel k správne mu záveru, že neboli splnené podmienky obnovy konania uvedené v § 394 Trestného poriadku, osobitne v jeho 1. odseku, tj. že v posudzovanej trestnej veci nevyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o treste, teda také, vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) z 28. novembra 2012, č.k. PL. ÚS 106/2011, ktorým bola zrušená veta za bodkočiarkou v ustanovení § 41 ods. 2 Tr. zák., a strata účinnosti vyššie citovanej časti § 41 odsek 2 Trestného zákona nepochybne je novou skutočnosťou, ktorá v čase rozhodovania nebola súdu známa.

Táto nová skutočnosť však nie je automaticky dôvodom na povolenie obnovy konania a musí byť hodnotená z hľadiska jej vplyvu na prípadný nepomer uloženého trestu k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, ako to vyplýva z ustanovenia § 394 odsek 1 Trestného poriadku.

Pri aplikácii § 41b odsek 1 zákona o organizácii ústavného bez spojenia s ustanovením § 394 odsek 1 Trestného poriadku, by došlo k nadbytočnému, formálnemu a neúčelnému prehodnocovaniu právoplatných rozhodnutí v trestných veciach, ktoré by boli na základe návrhov odsúdených bez ďalšieho preskúmané, napriek tomu, že už v konaní o obnove konania je zo všetkých okolností zrejmé, že obnovenie konania nemôže pre odsúdeného privodiť iný, resp. priaznivejší výsledok.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že prezentovaný právny názor vyslovil v rámci svojej rozhodovacej činnosti aj ústavný súd, a to v uznesení z 11. decembra 2013, sp. zn. I. ÚS 724/2013-10. Právny názor vyslovený ústavným súdom tak prekonáva skoršie stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 26. novembra 2013, Tpj 44/2013, s ohľadom na postavenie ústavného súdu v súdnom systéme Slovenskej republiky ako súdneho orgánu ochrany ústavnosti hierarchicky nadradeného všeobecným súdom (a teda aj najvyššiemu súdu), v danom prípade prezentujúcom výklad účinkov (vlastných) nálezov a zákona o organizácii ústavného súdu.

Na tom základe súd konajúci o sťažnosti odsúdeného dospel k záveru, že súd rozhodujúci o návrhu na povolenie obnovy konania je oprávnený skúmať, či sú v konkrétnom prípade splnené podmienky obnovy konania uvedené v § 394 Trestného poriadku, pričom ich nespĺnenie je dôvodom pre zamietnutie návrhu.

Po preskúmaní sťažnosti odsúdeného na povolenie obnovy konania v jeho prospech vo výroku o treste, je potrebné v súlade s odôvodnením napadnutého uznesenia konštatovať, že podmienky obnovy konania podľa § 394 Trestného poriadku v posudzovanom prípade u odsúdeného splnené neboli.

Správne súd I. stupňa pri hodnotení podmienok v zmysle § 394 Trestného poriadku zohľadnil množstvo zbiehajúcich sa trestných činov, ich závažnosť, ako aj osobné pomery odsúdeného. Odsúdenému v pôvodnom konaní bol uložený trest za 3 (tri) zločiny a 3 (tri) prečiny, pričom následne bol odsúdený za ďalšiu s uvedenými trestnými činmi zbiehajúcu sa trestnú činnosť (1 zločin a 2 prečiny), kde došlo k upusteniu od uloženia súhrnného trestu výlučne z dôvodu, že už skôr uložený trest odňatia slobody v posudzovanej veci bol súdmi vyhodnotený ako pre nápravu odsúdeného a ochranu spoločnosti dostačujúci. Na tom základe možno dôvodne konštatovať, že odsúdenému uložený trest v sebe zohľadňuje odsúdenie za celkovo 9 (deväť) trestných činov, z ktorých 4 (štyri) sú zločini.

V prípade povolenia obnovy konania s ohľadom na citovaný nález ústavného súdu by bolo na mieste odsúdenému uložiť trest v trestnej sadzbe pre neho priaznivejšej (avšak upravenej podľa § 38 odsek 4 Trestného zákona vzhľadom na prevažujúci pomer priťažujúcich okolností) s dolnou hranicou 7 (sedem) rokov a 4 (štyri) mesiace a hornou hranicou 16 (šestnásť) rokov odňatia slobody. Odsúdenému už v pôvodnom konaní v dôsledku uzavretia dohody o vine a treste bola prísnosť v tom čase do úvahy prichádzajúcej trestnej sadzby, v ktorej mu mal byť ukladaný trest, zohľadnená aplikáciou mimoriadneho zmierňovacieho ustanovenia § 39 odsek 2 písmeno d/, odsek 4 Trestného zákona, čím bola už v tom čase eliminovaná neprimeraná prísnosť tzv. asperačnej zásady v jej znení pred citovaným nálezom ústavného súdu.

V súčasnosti trest mu uložený je tak zreteľne trestom uloženým blízko dolnej hranice trestnej sadzby.

Ďalšie zmiernenie trestu by bolo nenáležité s ohľadom na množstvo a závažnosť súdnej trestnej činnosti, ako aj osobné pomery obžalovaného, najmä na jeho recidívu, keď odhliadnuc na jeho 4 (štyri) posledné odsúdenia zohľadňujúce súdenú zbiehajúcu sa trestnú činnosť, mal už pred nimi 12 záznamov v registri trestov.

Na základe uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení, spravujúc sa vyššie rozvedenými úvahami, krajský súd sťažnosť odsúdeného postupom podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.